

У серпні 2019 року споживча інфляція у річному вимірі сповільнилася – до 8.8% (з 9.1% у липні). У місячному вимірі ціни знизилися на 0.3%. Фактичний показник інфляції наблизився до траєкторії прогнозу, опублікованого в "Інфляційному звіті" (липень 2019 року), однак все ще перевищував її через відхилення попереднього місяця. Подальше зростання цін на продукти харчування вищими за очікувані темпами у серпні було компенсоване стрімкішим, ніж очікувалося, уповільненням зростання адміністративно регульованих цін та базової інфляції. Крім того, суттєво знизилися ціни на паливо на тлі відповідних тенденцій на зовнішніх ринках енергоресурсів, які разом зі зміцненням курсу гривні відобразилися й на сповільненні промислової інфляції (до 4.5% р/р).

Базова інфляція

Базова інфляція у серпні уповільнилася до 7.2% р/р порівняно з 7.4% р/р у попередні місяці. У місячному вимірі БІСЦ знизився на 0.1%.

Жорстка монетарна політика продовжувала стримувати фундаментальний тиск на ціни, зокрема через канал обмінного курсу. Це відобразилося насамперед у цінах на непродовольчі товари, що мають високу частку імпорту в собівартості – їх зростання сповільнилося до 1.4% р/р. Зокрема, знизилися темпи зростання цін на побутову техніку, меблі, товари для відпочинку, фармацевтичні товари, побутову хімію тощо. Ціни на одяг та взуття залишилися на рівні минулого року, а вартість автомобілів та комп'ютерної техніки знизилися.

Темпи зростання цін на продукти харчування з високим ступенем оброблення залишилися на рівні попереднього місяця (8.9% р/р). Скорочення пропозиції сирого молока та підвищений попит на молочні продукти високої якості на тлі підготовки виробників до впровадження [нових гігієнічних вимог](#) зумовили подальше прискорення зростання цін на молочні продукти (до 9.5% р/р). Крім того, високими темпами зростали й ціни на м'ясні продукти під впливом стійкого зовнішнього попиту. Натомість знизилися темпи зростання цін на інші продукти харчування, серед іншого відображаючи сприятливу ситуацію на валютному ринку. Так нижчими темпами зростали ціни на макаронні вироби, каву, оливкову олію, соуси тощо.

Зростання цін на послуги у серпні дещо пришвидшилося порівняно з попереднім місяцем (до 13.9% р/р), відображаючи насамперед стійкий споживчий попит та порівняно високі темпи підвищення заробітних плат. Зокрема прискорювалося зростання цін на послуги ресторанів та кафе, мобільного зв'язку, закладів культури, амбулаторних послуг.

Зміна цін на сирі продукти харчування

Темпи зростання цін на сирі продукти харчування продовжували прискорюватися (до 10.9% р/р). Зокрема вищими темпами зростали ціни на продукцію тваринництва. Так суттєво прискорилося зростання цін на молоко (до 13.4% р/р), а також яловичину та свинину (до 4.0% р/р та 4.8% р/р відповідно) через скорочення поголів'я та посилення зовнішнього попиту. Крім того, значно уповільнилося здешевлення яєць (до 7.0% р/р).

Вищими темпами зростали й ціни на овочі, насамперед за рахунок прискорення зростання цін на картоплю (до 96.1% р/р), зумовленого низьким її урожаєм. Однак загалом вплив факторів пропозиції, що спричинили суттєве зростання цін на овочі та фрукти в попередні періоди, в серпні дещо послабився. Зокрема на тлі хорошого врожаю знизилися ціни на кавуни у річному вимірі. Завдяки розширенню пропозиції уповільнилося зростання цін на більшість овочів, у тому числі цибулю, помідори, огірки, кабачки.

Зміна адміністративно регульованих цін

Темпи зростання адміністративно регульованих цін знизилися (до 14.8% р/р). Так, зменшилася вартість природного газу для населення з огляду на його здешевлення на світових ринках та зміну методології розрахунку тарифів для домогосподарств¹. Водночас темпи зростання цін на тютюнові вироби та алкогольні напої залишилися на рівні попереднього місяця.

Зміна цін на паливо

Ціни на паливо у річному вимірі продовжували знижуватися (на 3.2%). Це пояснюється передусім зниженням світових цін на нафту та сприятливою ситуацією на валютному ринку.

Промислова інфляція

У серпні промислова інфляція сповільнилася, повернувшись до значення червня (4.5% р/р).

¹ Постанова Кабінету Міністрів України від [05.06.2019 № 485](#).

У місячному вимірі ціни виробників знизилися на 0.7%.

Одним із основних факторів уповільнення промислової інфляції було подальше зниження зовнішніх цін на нафту та природний газ. Так завдяки останньому ціни у добуванні сирової нафти та природного газу, а також хімічній промисловості поглибили падіння (до 13.3% р/р та 1.8% р/р відповідно), а ціни у виробництві коксу та нафтопродуктів виявилися нижчими, ніж рік тому (на 5.7%). Крім того, нижчі ціни на газ на зовнішніх ринках дозволили [знизити тарифи на постачання газу промисловим підприємствам](#), що сприяло сповільненню зростання цін у постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (до 8.6% р/р).

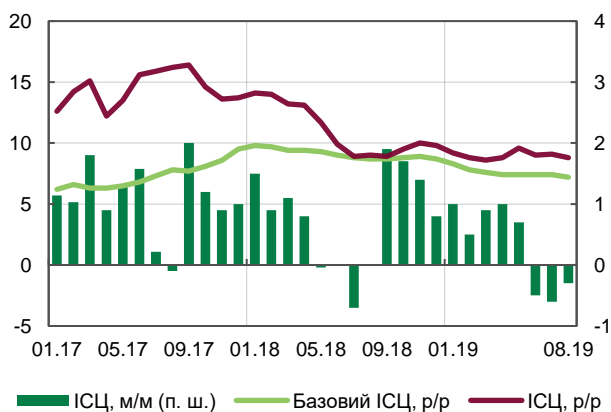
У виробництві металевої продукції падіння цін поглибилися під впливом зниження світових цін на сталь. Водночас знизилися темпи зростання цін у машинобудуванні (до 2.0% р/р).

Додатковим фактором сповільнення промислової інфляції було подальше зміцнення гривні до валют країн-партнерів, що відобразилося в поглибленні падіння цін на продукцію переробної промисловості, що реалізується за межі України (до 6.9% р/р з 4.5% р/р у липні).

Темпи зростання цін у виробництві харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів також знизилися (до 4.6% р/р), зокрема за рахунок поглиблення падіння цін у виробництві цукру (до 4.9% р/р) на тлі зниження відповідних світових цін. Крім того, сповільнилося зростання цін у виробництві м'ясних продуктів та у виробництві хліба (до 9.5% р/р та 12.3% р/р відповідно). Останньому, серед іншого, сприяв високий врожай зернових цього року. Натомість дещо пришвидшилося зростання цін у виробництві молочних продуктів (до 10.8% р/р), зумовлене зростанням цін на сировину вищої якості з огляду на її обмежену пропозицію.

У серпні 2019 року споживча та базова інфляція сповільнилися, у тому числі завдяки жорсткій монетарній політиці, що проявилася зокрема через канал обмінного курсу, та зниженню цін на енергоресурси. Однак, зберігся тиск з боку цін на окремі продукти харчування та з боку споживчого попиту

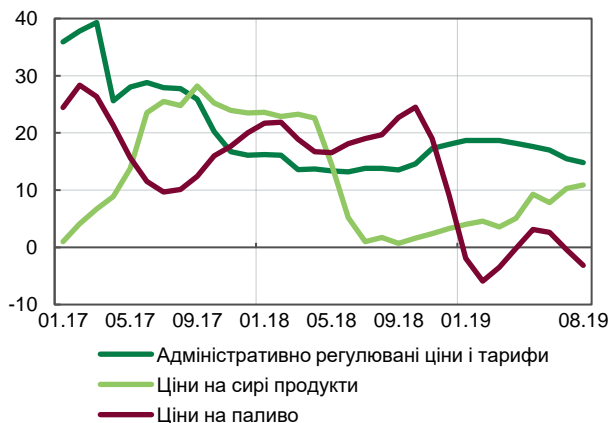
Графік 1. Індекси споживчих цін, %

Джерело: ДССУ.

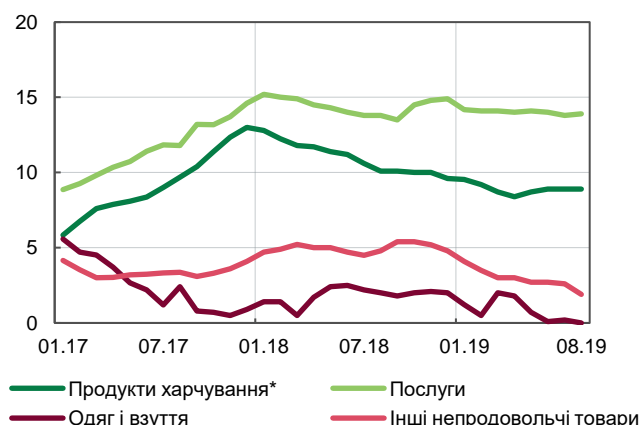
Небазова інфляція продовжувала сповільнюватися, передусім через зниження світових цін на газ та нафту, однак сповільнення стримувалося тиском з боку цін на сирі продукти

Графік 3. Основні компоненти небазового ІЦЦ, % р/р

Джерело: ДССУ.

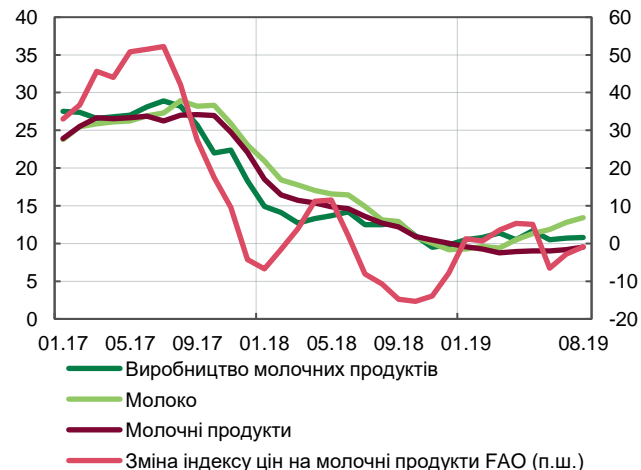
Графік 2. Основні компоненти базового ІЦЦ, % р/р

*З високим ступенем оброблення.
Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

Скорочення поголів'я корів позначилося на прискоренні зростання цін на молоко та молочні продукти

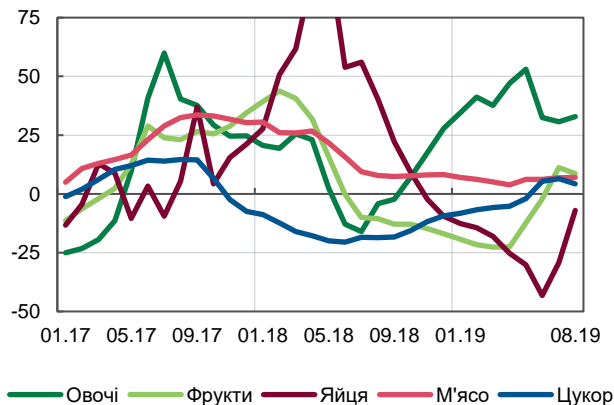
Графік 4. Зміна цін на молоко та молочні продукти, % р/р

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ, FAO.

Високі темпи зростання цін на продукцію тваринництва та окремі овочі зумовили прискорення інфляції сирих продуктів

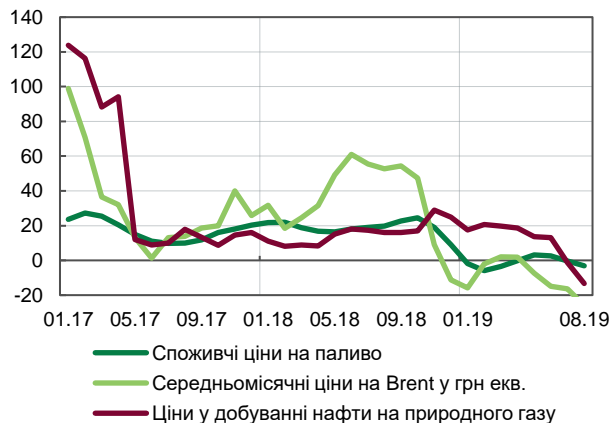
Графік 5. Ціни на окремі сирі продукти, % р/р

Джерело: ДССУ.

Ціни на паливо продовжували знижуватися, передусім завдяки падінню світових цін на нафту та зміцненню курсу гривні

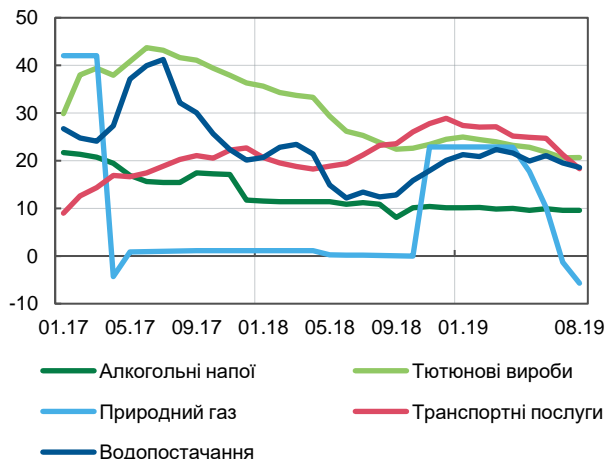
Графік 6. Індекси цін на паливо, % р/р

Джерело: ДССУ, Refinitiv.

Адміністративно регульовані ціни зростали нижчими темпами за рахунок зменшення вартості природного газу для населення

Графік 7. Компоненти адміністративно регульованих цін, % р/р

Джерело: ДССУ.

Промислова інфляція відновила сповільнення під впливом цін на світових ринках енергоресурсів

Графік 8. Індекс цін виробників, %

Джерело: ДССУ.

Зниження світових цін на природний газ та нафту продовжувало сприяти уповільненню інфляції в добувній та переробній промисловості

Графік 9. Ціни в окремих галузях промисловості, % р/р

Джерело: ДССУ.

У харчовій промисловості зростання цін суттєво сповільнилося зокрема за рахунок падіння цін у виробництві цукру та повільнішого зростання цін у виробництві м'ясних продуктів

Графік 10. Ціни в окремих видах харчової промисловості, % р/р

Джерело: ДССУ.

Таблиця 1. Зміна цінових індексів ІСЦ

	Частка ІСЦ для 2019 року, %	2017 рік	2018 рік	% р/р			Серпень 2019 року, % м/м
				2019 рік			
				червень	липень	серпень	
Компоненти споживчого кошика (за класифікацією Національного банку України)							
Індекс споживчих цін	100.0	13.7	9.8	9.0	9.1	8.8	-0.3
Базова інфляція	59.3	9.5	8.7	7.4	7.4	7.2	-0.1
Небазова інфляція*	40.7	19.4	10.7	11.7	11.7	11.3	-0.6
сирі продукти	20.0	23.5	3.3	7.8	10.3	10.9	-1.3
адміністративно регульовані тарифи та ціни	16.8	16.1	18.0	17.0	15.5	14.8	0.4
паливо	3.9	20.0	9.1	2.6	-0.4	-3.2	-1.7
Окремі компоненти споживчого кошика (за класифікацією ДССУ)							
Продукти харчування та безалкогольні напої	45.4	17.7	7.8	8.5	9.9	10.2	-0.3
Алкогольні напої, тютюнові вироби	8.3	20.7	17.9	15.9	15.2	15.0	0.8
Одяг і взуття	5.3	0.9	2.0	0.1	0.2	0.0	-2.8
Житло, вода, е/е, газ та інші види палива, у т. ч.:	4.9	10.6	10.6	10.4	7.3	5.8	-0.9
утримання будинків та прибудинкових територій	0.2	47.5	23.7	13.2	9.2	8.9	0.7
водопостачання	0.1	20.2	19.9	21.1	19.5	18.6	0.1
гаряча вода	0.2	0.9	3.2	16.6	16.6	15.4	0.1
природний газ	1.2	1.2	22.9	10.2	-1.3	-5.7	-4.5
центральне опалення	0.8	3.8	5.2	19.5	19.5	19.5	0.0
електроенергія	0.9	28.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Транспорт	11.4	16.7	12.9	8.7	6.8	4.6	-0.6
Зв'язок	3.1	9.1	15.1	16.0	16.1	17.0	0.9
Освіта	1.3	14.9	13.4	13.3	13.2	13.4	0.3

Таблиця 2. Окремі компоненти ІЦВ

	Частка ІЦВ для 2019 року, %**	2017 рік	2018 рік	% р/р			Серпень 2019 року, % м/м
				2019 рік			
				червень	липень	серпень	
Індекс цін виробників	100.0	16.5	14.2	8.5	6.7	4.5	-0.7
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	15.2	30.4	14.3	19.9	13.5	11.0	-2.0
Добування кам'яного вугілля	2.9	47.8	5.4	7.6	-4.6	-1.9	5.4
Добування сирої нафти і природного газу	5.3	16.1	24.9	13.7	-1.2	-13.3	-11.7
Добування металевих руд	5.8	29.3	8.2	31.6	37.2	42.8	3.0
Переробна промисловість	65.3	18.5	7.4	2.5	1.8	-0.1	-0.3
Вир-во харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів	20.2	12.5	7.0	5.0	6.0	4.6	0.1
Вир-во коксу та продуктів нафтоперероблення	3.9	43.0	-3.1	0.3	2.3	-5.7	-0.6
Вир-во хімічних речовин і хімічної продукції	2.7	21.9	7.7	1.4	-0.1	-1.8	-0.9
Вир-во основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	1.4	11.0	16.7	14.8	13.2	13.4	0.5
Вир-во гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	5.2	12.5	12.6	8.9	7.6	6.7	-0.1
Металургійне вир-во, вир-во готових металевих виробів, крім виробництва машин та устаткування	18.5	26.9	5.6	-4.0	-7.4	-9.2	-1.0
Вир-во автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів	2.9	17.9	17.3	7.2	6.0	5.7	1.7
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	18.5	4.0	29.8	15.3	10.9	8.6	-0.9

* Розрахунки Національного банку України на підставі даних ДССУ. Сума внесків компонентів ІСЦ може відхилитися від загального ІСЦ за рахунок застосування динамічних ваг відповідно до методології ДССУ та округлення.

** Частка компонентів у ІЦВ розрахована на основі даних ДССУ щодо обсягу реалізованої промислової продукції за видами діяльності за 2018 рік.

Список скорочень:

ІСЦ	індекс споживчих цін	р/р	у річному вимірі, порівняно з відповідним місяцем/періодом попереднього року
ІЦВ	індекс цін виробників		
ДССУ	Державна служба статистики	м/м	порівняно з попереднім місяцем, у місячному вимірі
		п. ш.	права шкала